

MINERALI KAO AKTIVNI SASTOJCI SUPLEMENATA SA TRŽIŠTA SRBIJE

Slađana Šobajić, Milica Zrnić, Marija Mihailović, Ana Martinović, Ivana Đuričić

Katedra za bromatologiju, Farmaceutski fakultet Univerziteta u Beogradu

UVOD

Suplementacija uobičajene hrane dijetetskim proizvodima postala je uobičajena pojava. Nova nacionalna regulativa definiše dijetetske suplemente u okviru dijetetskih proizvoda. Pravilnikom su utvrđene: lista dozvoljenih minerala, supstance koje se koriste kao njihovi izvori, preporučeni dnevni unos i maksimalne dozvoljene količine minerala u dnevnoj dozi. Nedostatak minerala u ishrani odražava se nizom nekad manje značajnih, ali ponekad i veoma ozbiljnih poremećaja. S druge strane, preteran unos minerala može dovesti do niza neželjenih efekata. Zato je važno da unos bude izbalansiran tako da obezbedi maksimalnu korist po pacijenta uz minimalni rizik od pojave neželjenih efekata.

CILJ

Cilj rada bio je pregled preparata koji sadrže minerale. Određeni su sledeći parametri koji karakterišu dijetetske suplemente: poreklo, vrsta i namena preparata, kao i izvor minerala, njihova količina i zastupljenost na tržištu.

METOD

Anketom je obuhvaćena 21 apoteka u sledećim gradovima: Beograd, Niš, Čuprija, Gornji Milanovac, Novi Sad i Leskovac (11 privatnih i 10 državnih apoteka).

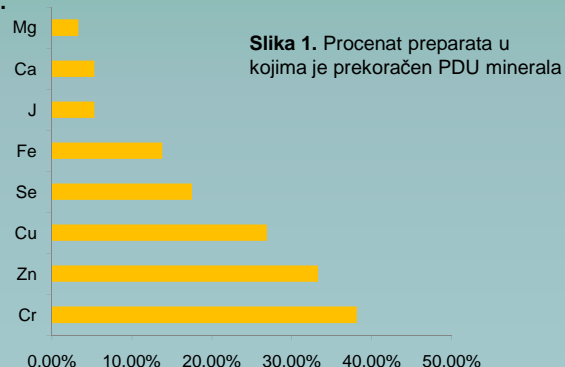

ZAKLJUČAK

Na osnovu rezultata može se zaključiti da na tržištu postoje preparati koji nisu u potpunosti usklađeni sa zahtevima u pogledu zdravstvene ispravnosti dijetetskih suplemenata i sa pravilima deklarisanja ovih proizvoda. Neophodna je redovna provera proizvoda sa ciljem da se obezbedi visok nivo zaštite potrošača i olakša njihov izbor.

REZULTATI I DISKUSIJA

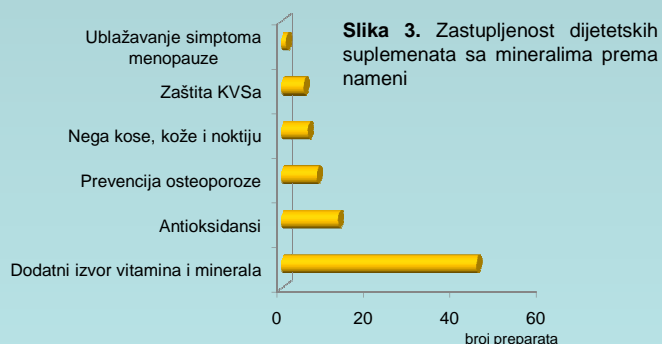
Anketom je utvrđeno prisustvo 129 dijetetskih suplemenata sa mineralima. 28 preparata je proizvedeno u Srbiji, ostali preparati su uvezeni. Monokomponentnih preparata ima 20%. Kod polikomponentnih preparata najveći broj sadrži kombinaciju minerala sa drugim aktivnim komponentama. Hemijski oblik minerala naveden je na deklaraciji 62,8% preparata. Proverena je usaglašenost preporučenih dnevnih doza minerala (na osnovu preporuke o uzimanju preparata sa deklaracije preparata) sa PDU za svaki mineral (slika1). Na slici 2 prikazani su minerali koji se najčešće nalaze u sastavu dijetetskih suplemenata. Zastupljenost dijetetskih suplemenata sa mineralima prema nameni prikazana je na slici 3.

Slika 1. Procenat preparata u kojima je prekoračen PDU minerala

Slika 2. Zastupljenost najučestalijih makroelemenata i mikroelemenata u dijetetskim suplementima

Slika 3. Zastupljenost dijetetskih suplemenata sa mineralima prema nameni